

Verslag gemeenteavond van de Protestantse gemeente Wommels-Hidaard.

Protestantse
gemeente te
Wommels-Hidaard

(Verslag vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad op 4 juni 2025).

Datum : woensdag 21 mei 2025

Locatie : Jacobikerk te Wommels.

Onze gemeente heeft 765 leden en hiervan waren er 45 aanwezig.

Afwezig met kennisgeving: Baukje en Durk Kooistra, Fokje en Eelke Malda, Age Bouma en Atze Veldstra.

Verslag: Froukje Lanting.

1. Opening.

Voorzitter van de kerkenraad, Jan Stapersma, heet ieder welkom.

Dominee Marten Dijkstra opent deze avond met gebed waarin hij een zegen vraagt voor ons allen, een luisterend oor, wijsheid en verbondenheid en uiting kunnen geven in wat er in ons omgaat.

Vanavond bestaat de agenda uit wat meer bestuurlijke zaken. Onder het punt: andere bestuurlijke zaken zal iets worden verteld over het vereenvoudigen van de vergaderstructuur, VOG (verklaring omtrent gedrag) en enkele wijzigingen in de plaatselijke regeling.

2. Toelichting op Jaarrekening 2024 van kerkrentmeesters en diaconie.

In de kerkorde is opgenomen dat elke gemeente (en diaconie) jaarlijks een begroting en een jaarrekening opstelt en deze ter beoordeling inzendt aan het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken (CCBB) van de regio waaronder de gemeente valt. Voor de procedure rondom het opstellen en goedkeuren van de begroting en de jaarrekening zijn regels opgenomen in de kerkorde.

Controle van de jaarrekening is een verantwoordelijkheid van de kerkenraad. De kerkelijke gemeente heeft wel het recht om de jaarcijfers in te zien; ze kunnen ter inzage worden gelegd. Een jaarrekening/jaarverslag is van belang voor een kerkenraad om jaarlijks verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid. De kerk-/gemeentelieden hebben via vaste vrijwillige bijdrage (VVB) en collecten financieel bijgedragen aan de plaatselijke kerk en worden hiermee geïnformeerd over de besteding van deze gelden. De gemeentelieden hebben hier ook recht op.

De penningmeester van het **College van Kerkrentmeesters** (CvK), Alie Kooistra, geeft uitleg. De jaarrekening wordt getoond op de beamer.

De baten zijn hoger dan vorig jaar en dat komt mede door de gestegen pachtopbrengsten.

Huurinkomsten zijn er van de gemeente Súdwest Fryslân die iedere donderdag zitting heeft in it Bynt. Opbrengsten levend geld (via actie Kerkbalans) is een prachtig resultaat, ruim € 5000,00 hoger.

Lasten: Bynt is opgeknapt. Energiekosten in it Bynt zijn fors hoger. Dat komt door de verhuur en de kosten werkkamer dominee.

Pastoraat en andere zaken blijven redelijk gelijk.

Resultaat 2024: een plusbedrag van €6568,00.

Gevraagd wordt naar de pachtopbrengst land Hidaard.

Alie Kooistra zegt dat deze niet apart staan vermeld. De totale pachtopbrengsten zijn €35.000,00.

Een schattig voor het land, dat voorheen van de hervormde gemeente Hidaard was, is ongeveer € 15.000,00.

De administratie rondom de begraafplaats. Nieuw in de begroting is een bedrag voor de begraafplaats.

Voorheen werd het totale saldo van de begraafplaats als *vreemd vermogen* opgenomen in de balans van de gemeente.

Van het CCBB (centraal college behandeling beheerszaken) moest dit saldo uitgesplitst worden in reserves en vooruitbetaalde bedragen. Grafrechten worden vooruit betaald en kosten voor onderhoud kunnen worden afgekocht voor maximaal 30 jaar.

Het afgelopen jaar zijn we, in samenwerking met Klaas Eisma (administrateur van de begraafplaats), bezig geweest om een overzicht per graf te maken van de vooruitbetaalde bedragen en te berekenen welk deel daarvan eind 2024 nog als vooruitbetaald moet worden beschouwd. In de jaarrekening van 2024 is het saldo van de begraafplaats uitgesplitst volgens de richtlijnen van het CCBB. Nu we een goed overzicht hebben, kunnen we voortaan de wijzigingen in de vooruit ontvangen bedragen per jaar invoeren en de bedragen in de jaarrekening aanpassen. Voordeel van deze wijziging is dat er een beter inzicht is in de verhouding van kosten en opbrengsten van het onderhoud van de begraafplaats. Wat niet gewijzigd is, is dat de gemeente het geld van de begraafplaats niet mag gebruiken. De beide financiële administraties blijven daarom gescheiden.

Klaas Eisma verzorgt nu de administratieve - en Alie Kooistra de financiële kant.

Opgemerkt wordt dat de begraafplaats kostendekkend hoort te zijn en Alie Kooistra geeft aan dat dat nu ook het geval is.

Verder geen vragen meer en er volgt applaus.

De administratie van de begraafplaats is vanaf 2015 uitgezocht en goed op papier gezet.

Alie Kooistra heeft dit samen met Klaas Eisma opgepakt en hier is veel tijd en energie in gestoken om het bij te werken tot op heden.

Jan Stapersma overhandigt Alie Kooistra een prachtig boeket bloemen als waardering voor het werk wat is verricht voor de afhandeling en actualisering van de administratie rondom de begraafplaats.

Er wordt ook een boeket bij Klaas Eisma bezorgd.

Jaarrekening College van Diakenen.

Penningmeester Joop v.d. Sluis neemt ons mee langs de posten van de diaconie.

Wat is er ontvangen en wat is betaald of afgedragen.

Het diaconale werk plaatselijk is de grootste kostenpost.

Hieruit worden onder andere betaald de kerst- en pinksteractie voor de minima, kosten boottocht en de bloemen bezoekwerk.

Het €-767 saldo over 2024 wordt aangevuld met een bedrag vanuit het legaat, €750,00.

Geen vragen over de jaarrekening en ook voor deze penningmeester een waarderend applaus.

3. Jaaroverzicht vanuit de geledingen en commissies.

De punten: Bezoekwerk, Pastoraat, Diaconie, Zending- en Werelddiaconaat (ZWO), Kerkrentmeesters en it Bynt.

Predikant en sprekers vanuit de diverse geledingen en werkgroepen vertellen in het kort wat de werkzaamheden en activiteiten waren in het afgelopen jaar. Deze verslagen staan ook op de website van de kerk.

Voorzitter van de kerkenraad, Jan Stapersma, geeft aan dat het geweldig is dat er zoveel vormen van activiteiten plaats vinden en dat deze plaatsvinden in de Jacobijkerk en it Bynt.

Ds. Marten Dijkstra brengt de groeten over van mevr. Tiete Okkema en haar dank voor alle medeleven.

4. Andere bestuurlijke zaken.

Vereenvoudigen vergaderstructuur breed moderamen en kerkenraad.

Het breed moderamen wordt met ingang van het komend seizoen vervangen door een moderamen bestaande uit alleen de predikant, voorzitter en de scriba.

De taak van dit moderamen is het maken van een definitieve agenda voor de kerkenraads-vergadering.

Dit betekent dat de vergaderingen van het breed moderamen, zoals we dat nu kennen, komen te vervallen.

De omvang van de kerkenraad wordt teruggebracht tot minimaal 13 personen (12 plus notulist).

Vanuit alle geledingen 3 afgevaardigden.

Er kunnen dus ook meer deelnemers zijn, dit is afhankelijk van wie wil aanschuiven.
Minimaal twee keer per jaar vergaderen we voltallig, namelijk tijdens het vaststellen begrotingen en jaarrekeningen.
Het totaal aantal kerkenraadsvergaderingen wordt verhoogd naar zeven keer en dit is gelijk aan het aantal vergaderingen van de geledingen.
De winst is dat er minder wordt vergaderd en efficiënter.
Vanuit de aanwezigen wordt opgemerkt dat de voorzitters van diaconie en kerkrentmeester ook aan het nieuwe te vormen moderamen zou kunnen worden toegevoegd. Dit ter overweging.

Verklaring omtrent gedrag (VOG).

De generale synode heeft besloten dat een VOG per 01-07-2025 verplicht wordt voor medewerkers en vrijwilligers van lokale gemeenten binnen de PKN.

Daarnaast moeten twee vertrouwenspersonen worden aangesteld (zijn inmiddels aangesteld door de classis).

Dit is opgenomen in de kerkorde onder Generale Regeling 16 'Veilige kerk'.

De kerkenraad Wommels-Hidaard heeft besloten de invoering van de VOG voor onze gemeente uit te stellen tot in ieder geval december 2025 om diverse redenen.

Dit is door Jan Stapersma besproken met scriba van onze classis en heeft de instemming van de classis Fryslân.

Gevraagd wordt waarom er is gekozen voor uitstel.

Jan Stapersma leest de argumenten voor uit verslag kerkenraad 19 maart jl.

Argument 1.

Niemand wil het project trekken binnen de kerkenraad.

Argument 2.

Het is een project wat 'moet', het brengt ons niets.

Daarom waren we bij de enquête in juni 2023 ook tegen het invoeren van de VOG. Sterker nog, als we onze wijkassistenten (omtinkers) tijdens de vergadering van 27 maart as. hiermee gaan confronteren zien we een groot afbreukrisico.

Argument 3.

De invoeringsdatum is gesteld op 1 juli 2025 maar verder lijkt het project 'knullig' in elkaar te steken qua planning (is er niet) en ondersteunende automatisering.

Ook hebben we nog niets gehoord over het aanstellen van een vertrouwenspersoon, wat ook met ingang van 1 juli a.s. moet gaan functioneren.

Jan Stapersma zal hier nog wel navraag naar doen. Het is beter om straks van anderen te leren die er dan ervaring mee hebben.

Argument 4.

Een VOG systeem invoeren is geen waterdichte oplossing om een veilige kerk te garanderen. Het kan nog steeds misgaan en dan hebben we nog steeds een verantwoordelijkheid als kerkenraad.

Hier moeten we nog maar eens goed over nadenken. Ook de instandhouding (bij elke mutatie een nieuwe VOG aanvragen) vergt weer een extra inspanning van bijvoorbeeld de scriba.

Zitten we hierop te wachten bij alles wat we te doen hebben en met steeds minder ambtsdragers in ons midden?

Er wordt gevraagd of er dan een soort van vragenlijst komt voor de VOG.

De VOG is een verklaring die laat zien dat je (justitieel) verleden geen bezwaar vormt voor het uitoefenen van een bepaalde baan of functie. Deze kan digitaal of schriftelijk worden aangevraagd bij het ministerie van justitie en veiligheid (JUSTIS). Je hebt dan een vooraf ingevuld formulier nodig van de instantie die de aanvraag nodig heeft (in ons geval dan de kerk).

VOG aanvragen voor vrijwilligers is gratis. Ben je in dienst van, dan kost het aanvragen momenteel digitaal €33,85 en schriftelijk €41,35.

Jan Stapersma zegt dat dit onderwerp te zijner tijd wordt vervolgd.

Hij vraagt daarna aandacht voor het punt **Wijziging in de Plaatselijke regeling.**

Alle plaatselijke gemeenten van de PKN dienen, volgens de kerkorde, een plaatselijke regeling op te stellen. Allerlei afspraken over het werken en leven van kerkelijk Wommels-Hidaard worden hierin vastgelegd. Onze plaatselijke regeling staat op de website.

De wijzigingen/aanvullingen zijn de volgende:

Par. 1. Samenstelling van de kerkenraad.

Par. 3. De werkwijze van de kerkenraad, moderamen en werkgroepen.

-3.6 kerk-app toegevoegd bij aankondigingen richting gemeente;

-3.9 rol van werkgroep 'omtinkers' inclusief bijlage 1 met taakverdeling binnen het pastoraat tussen predikant, ouderling en omtinker en een taakomschrijving van de omtinker.

Nieuw is par. 9 Invulling Generale Regeling 16, Veilige gemeente.

Uitgangspunt: De kerkenraad stimuleert het gesprek in de gemeente om gezamenlijk zorg te dragen voor een klimaat waarin ieder zich veilig kan voelen.

De kerkenraad doet dit door te voldoen aan wet- en regelgeving, waarbij we de mogelijkheid hebben om een VOG aan te vragen.

Daarnaast kunnen we een beroep doen op een vertrouwenspersoon.

Er is hiervoor een tekst aangereikt door de classis Fryslân en die is integraal overgenomen

Alle wijzigingen kunnen vanaf heden worden nagelezen in de nieuwste versie van de Plaatselijke regeling op de website

7. Status kerkdiensten Hidaard.

Er is weinig over gecommuniceerd en dit was een bewuste keus vanuit de kerkenraad maar er is in het afgelopen jaar wel het nodige gebeurd.

Op de beamer een overzicht (hieronder overgenomen) en Jan Stapersma vertelt aan de hand van dit overzicht de gevolde wijze.

Kerkdiensten Hidaard: Voorstel hoe nu verder

Wat is er het afgelopen jaar gebeurd rond dit onderwerp?

-17-04 overleg met bestuur stichting Thomastsjerke;

-22-05 dit onderwerp alhier besproken tijdens gemeente-avond;

-05-11 overleg met 13 gemeenteleden uit Hidaard e.o. (30 gemeenteleden waren uitgenodigd) door de werkgroep.

In het verslag hiervan zijn de argumenten opgenomen voor en tegen voortzetting kerkdiensten in Hidaard;

-11-12 in kerkenraadsvergadering is de insteek en tijdspad vastgesteld hoe nu verder. Aan een op dat moment nog te vormen commissie van 5 Hidaarder gemeenteleden is als opdracht meegegeven:

"Dizze kommisje Hidaard sil neitinke oer mooglikheden en alternativen foar de reguliere tsjerketsjinsten op Hidaard, sa't dy no plak fine. Yn maart 2025 ferslach útbringe by en oerlis hawwe mei de tsjerkerie Wommels-Hidaard"

-08-04 (dag voor gepland Breed Moderamen) is via de mail de reactie van de "denktank" binnengekomen. Met betrekking tot de reguliere diensten is het voorstel "8 kear per jier ien snein yn 'e moanne (allinnich) in moarnstsjinst om 09.30 oere yn Hidaard, mei kofjedrinken nei ôfrin";

-09-04 In het BM wordt geconstateerd dat de opdrachtformulering vanuit de kerkenraad van 11-12-2024 en de reactie vanuit de denktank Hidaard niet met elkaar overeenstemmen en dat ook onduidelijk is hoe dit voorstel vanuit de dorpsgemeenschap van Hidaard wordt opgepakt.

-14-05 Tijdens deze kerkenraadsvergadering is een voorstel gepresenteerd, waarbij uitgangspunten zijn:

- Diensten tijdens feestdagen vier je gezamenlijk (kerst, pasen).
- Voor het heilig avondmaal geldt hetzelfde (wel minder zwaarwegend).
- De argumenten tegen voortzetting van de kerkdiensten in Hidaard zoals genoemd in het verslag van 05-11-2024 zijn relevant.
- Tegelijk willen wij niet afscheid nemen van reguliere diensten in Hidaard, maar wij willen dit als extra diensten zien, niet in plaats van de dienst in Wommels.
- Eén uitzondering: de dienst op de 1e zondag in juli, dan alleen dienst in Hidaard om 09.30 uur.
- Als er op de 1e zondag van de maand een gastpredikant is ingeroosterd, is er maar 1 dienst om 09.30 uur in Wommels.

Het volgende is op 14-05 besloten door de kerkenraad:

- In 2025 laten we alles bij het oude.
- Vanaf januari 2026 wordt de dienst in Hidaard op de 1^e zondag van de maand verplaatst van 9.00 naar 11.00 uur.
- In Wommels is dan kerkdienst om 09.30 uur.
- Dit geldt voor 4 maanden: daarna wordt geëvalueerd om te kijken hoe dit voldoet en of aanpassingen nodig zijn.

Vanuit de aanwezigen de volgende vragen.

-Waarom in Hidaard geen dienst om 9.30 uur en Wommels 11.00 uur?

-Vanuit de 'denktank' (5 personen vanuit Hidaard en omgeving zitten hierin) een hoge inzet voor de toekomst. Beide kerken zijn gelijkwaardig want beide dorpen dragen bij aan het bestaan van de gemeente Wommels-Hidaard. Toch voelt Hidaard zich op de tweede plaats.

-Zijn we één kerkelijke gemeenschap of zijn dat twee. Wordt de aanvangstijd van Hidaard nu aangepast aan beter bezoek kerk Wommels?

-Waarom niet 6 keer dienst Wommels en 2 keer Hidaard. Beide keren dan één dienst in één kerk.

-Er wordt nu steeds gesproken over dienst Wommels / dienst Hidaard. De eerste insteek is toch dat er op termijn geen diensten meer in Hidaard worden gehouden?

-In Wommels zijn er ongeveer 50 diensten, in Hidaard heeft het bestaansrecht alleen een kans als dienst om 9.30 uur start en niet om 11.00 uur. We 'vechten' voor een eerlijke plek. Graag paar diensten in Hidaard met aanvang 9.30 uur.

- Een punt van overweging is ook dat ouderen die naar kerkdienst Hidaard moeten/willen dit mogelijk voelen als een lastige situatie.

-We hebben één predikant, ook Kubaard trekt aan ons. Ds. Marten Dijkstra doet 2 keer per maand 2 diensten achter elkaar. Hoe gaat het straks wanneer onze predikant met emeritaat gaat.

-Als er één dienst in Hidaard is en dan niet in Wommels, hoe vaak doen we dat dan?

Antwoorden en reacties op de hierboven genoemde vragen en opmerkingen.

Bate Wijnja noemt de argumenten zoals die zijn aangegeven in het gesprek met de gemeenteleden van Hidaard en omgeving. Aantal kerkgangers loopt terug en wat betekent dit voor de toekomst en wanneer besluit je dat het echt niet meer gaat.

Bij twee diensten op een zondag zijn er altijd verliezers. De ene dienst gaat, qua opkomst gemeenteleden, altijd ten koste van de andere. Ook is de livestream moeilijker te realiseren in Hidaard want het vraagt een extra inspanning van het beamerteam.

De keren dat mensen uit Wommels naar kerkdienst Hidaard gaan is meestal omdat daar dan de dienst om 9.00 uur begint en ze aanvang Wommels te laat vinden.

Vanuit Hidaard is de betrokkenheid met kerkbezoek op zondag in Wommels minder.

Jan Stapersma geeft aan dat er emotie is en dat begrip is er!. Het voelt of moet 'Hidaard' alles inleveren maar de genoemde argumenten zijn er ook.

Ds. Marten Dijkstra vraagt aan de aanwezigen wie er naar Hidaard zou gaan wanneer daar om 9.30 uur dienst zou zijn. Verschillende handen gaan omhoog.

Een van de aanwezigen zegt dat er bijvoorbeeld een auto-dienst kan worden ingesteld voor (oudere) gemeenteleden die zelf niet meer in Hidaard kunnen komen.

Ds. Marten Dijkstra zegt dat er steeds meer kerken in de omgeving zonder een eigen predikant zijn of komen, daar is de dienst op zondag al om 11.00 uur. Een predikant van elders doet deze dienst na de dienst in eigen gemeente. Wat Hidaard betreft zou de aanvang om 11.00 uur kunnen starten met koffiedrinken vooraf.

Jan Stapersma geeft aan dat we nu de gemeente horen maar dat de kerkenraad een besluit heeft genomen op 14 mei jl.

Dit jaar blijft alles 'bij het oude' en vanaf januari 2026 wordt de dienst in Hidaard op de 1^e zondag van de maand verplaatst van 9.00 uur naar 11.00 uur. Dienst in Wommels start dan om 9.30 uur. Dit geldt voor 4 maanden en daarna wordt er geëvalueerd om te kijken hoe dit voldoet en of er aanpassingen nodig zijn.

Er wordt gevraagd of het dan nog zin heeft om dit te bespreken wanneer er al een besluit is genomen. Had dat besluit niet beter na deze avond kunnen worden genomen.

Ook wordt opgemerkt dat vertegenwoordiging in de kerkenraad Wommels-Hidaard ongelijk is. Vanuit Hidaard zitten er twee leden in de kerkenraad en die waren tegen dit besluit.

Ds. Marten Dijkstra doet op persoonlijke titel het volgende voorstel. De kerkenraad heeft dit besluit genomen. Op 4 juni a.s. is er nog een vergadering van de kerkenraad; daar kunnen de reacties van deze gemeenteavond in worden meegenomen. Een besluit kan worden heroverwogen. Het gaat om 2026 dus we kunnen ons er nog eens over buigen.

Jan Stapersma sluit dit onderwerp af. De stand van zaken is op dit moment zoals er is besloten door de kerkenraad.

8. Rondvraag.

Jan Stapersma: op vrijdag 29 augustus a.s. een bezoek van classispredikant ds. Riemer Praamsma aan de kerkenraad.

Verder maakt er niemand gebruik van de rondvraag.

Jan Stapersma maakt van dit moment gebruik om de redactie van Oer de Brêge, namens de kerkenraad, te bedanken voor hun inzet en het vele werk wat er iedere maand weer wordt verricht.

Janke Kloosterman is aanwezig en zij is al lange jaren lid van de redactie. Een prachtig boeket bloemen voor haar en de boeketten voor Wies Blanksma en Sjoukje Nauta worden bij hen bezorgd.

9. In de **pauze** tijd voor kopje koffie en thee en even onderling 'bijpraten'.

10. Invoering andere structuur bezoekpastoraat.

Jan Stapersma vertelt waarom er wordt gekozen voor een andere werkwijze.

Het pastoraat wordt nu door de wijkouderlingen gedaan. Er zijn en komen momenteel geen nieuwe ambtsdragers bij en in de toekomst zal dit mogelijk zo blijven. Wanneer we geen predikant meer hebben moet het bezoekpastoraat ook blijven doorgaan.

De werkgroep 'andere structuur pastoraat' is al enig tijd bezig om uit te zoeken of we het pastoraat op een andere manier kunnen invullen.

Leden van deze werkgroep zijn Tine Wiersma, Tjitsche Joustra, Jehannes Bakker, Uitsje Wiersma en Jan Stapersma.

Onze buurgemeente Bolsward werkt al 12 jaar op een bezoek-manier die heel goed werkt. Deze structuur wordt door onze gemeente overgenomen.

De omtinkers (wijkassistenten) gaan het bezoekwerk 'overnemen' dus die taak van de (wijk)ouderlingen gaat vervallen. Wat blijft als taak is onder andere de verantwoordelijkheid voor de eredienst, gedachtenisdienst, mee-voorbereiden Stille week, etc.

Het pastoraat in het verzorgingscentrum Ny Stapert blijft zoals het nu is, Douwine Aardema en Jacoline Terpstra blijven daar het bezoekpastoraat verzorgen.

In het najaar zal deze nieuwe werkwijze verder worden uitgewerkt. De bedoeling is dat er vanaf 2026 met de nieuwe opzet wordt gewerkt. Via onze informatiebronnen wordt de gemeente op de hoogte gehouden.

Gevraagd wordt hoe het gaat als er in bepaalde situaties toch een predikant of ouderling nodig is.

Jan Stapersma antwoordt dat zo'n situatie dan wordt besproken in het ouderlingberaad.

Ook wordt er gevraagd: wanneer je een bezoekje nodig hebt om de een of andere reden en je zit niet bij een omtinker ingedeeld, hoe dan. Tine Wiersma (straks coördinator van de nieuwe bezoekstructuur) zegt dat je dan zelf het initiatief kunt nemen om dit aan te geven.

Op de vraag of de enquête over 'of je wel/niet bezoek wilt' on-line of op papier komt: de bedoeling is dat er een papieren versie wordt bezorgd bij alle gemeentelieden boven de 18 jaar en ook weer wordt opgehaald.

11. Sluiting.

We zingen, met ondersteuning en begeleiding van Willeke de Vries, het lied van Jogchum Dijkstra 'hoe grut binn Jo' waarna Jan Stapersma ons allen uitnodigt voor een hapje en drankje.